

ສຳລັບການອອກຂ່າວທັນທີ

ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ (MRC) ສະເໜີເອົາໂຄງການດອນສາທິງ ຂຶ້ນປົກສາທາລີ
ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນລັດຖະມົນຕີ

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 16 ມັງກອນ 2014 - ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ໄດ້ຕົກລົງ ກັນໃນມື້ນີ້ວ່າຈະນຳສະເໜີຜົນການປົກສາທາລີ ກ່ຽວກັບໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ດອນສາທິງ ໄປຫາ ສະພາມົນຕີອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ MRC ເຊິ່ງເປັນການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູງລະດັບລັດຖະມົນຕີ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ບັນດາລັດຖະມົນຕີວ່າການດ້ານການຮັກສາແຫລ່ງນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ.

ບັນດາສະມາຊິກຄະນະກຳມະການຮ່ວມຈາກທັງສີ່ປະເທດ ໄດ້ຕົກລົງເປັນເອກະພາບກັນໃນກອງປະຊຸມວາລະພິເສດ ທີ່ຈັດຂຶ້ນເພື່ອປົກສາທາລີກ່ຽວກັບໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ດອນສາທິງ, ເຂດພາກໃຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ. ໂດຍໃນວັນທີ 30 ກັນຍາ 2013, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ແຈ້ງໄປຍັງອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ MRC ຊາບກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈ ທີ່ຈະດຳເນີນການພັດທະນາໂຄງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ໄດ້ຈັດລົງເອກະສານດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການແຈ້ງໃຫ້ຊາບ, ການໃຫ້ຄຳປົກສາລ່ວງໜ້າ ແລະ ການຕົກລົງ (ຫລື PNPCA) ຂອງ ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ MRC. ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ຖະແຫລງວ່າ: ໂຄງການນີ້ ຕ້ອງໄປຜ່ານຂັ້ນຕອນການໃຫ້ຄຳປົກສາລ່ວງໜ້າ. ສຳລັບຂັ້ນຕອນການ ແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ດຳເນີນການຈັດສົ່ງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງໂຄງການໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດທີ່ຖືກແຈ້ງ ໃຫ້ຊາບນັ້ນ, ແຕ່ສຳລັບຂັ້ນຕອນຂອງການໃຫ້ຄຳປົກສາລ່ວງໜ້ານັ້ນ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການໃຫ້ຄຳປົກສາຢ່າງ ເປັນທາງການ ແລະ ຕ້ອງມີການປະເມີນຜົນດ້ານວິຊາການນຳອີກ.

ຫລັງຈາກທີ່ໄດ້ປົກສາທາລີກັນ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນຂອງ PNPCA ນັ້ນ, ກອງປະຊຸມ ບໍ່ສາມາດຕົກລົງເປັນເອກະພາບ ກັນວ່າ ຈະນຳໃຊ້ຂັ້ນຕອນໃດມາປະຕິບັດ ຕໍ່ກັບໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ລະຫວ່າງຂັ້ນຕອນຂອງການແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ຫລື ຂັ້ນຕອນການໃຫ້ຄຳປົກສາລ່ວງໜ້າ.

ໂຄງການດອນສາທິງ ແມ່ນຢູ່ທີ່ເມືອງໂຂງ, ແຂວງຈຳປາສັກ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ກວມເອົາລຳນໍ້າ ຮູສາທິງ ເປັນໜຶ່ງໃນລຳນໍ້າທີ່ເກາະກ້ຽວກັນຂອງສາຂາແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນຄວາມຍາວ 5 ກມ ເຊິ່ງລຳນໍ້າດັ່ງກ່າວນີ້ ຢູ່ເໜືອຊາຍແດນລາວ-ກຳປູເຈຍ ປະມານສອງກິໂລແມັດ. ໃນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້, ທາງກຳປູເຈຍ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ຍືນຍັນວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງດຳເນີນການຕາມຂັ້ນຕອນການໃຫ້ຄຳປົກສາລ່ວງໜ້າ. ພວກເຂົາ ມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ ຕໍ່ກັບເສັ້ນທາງການຍ້າຍຖິ່ນຖານຕາມລະດູການ ຂອງປາ ເພາະວ່າ ຮູສາທິງ ເປັນລຳນໍ້າທີ່ສຳຄັນຕໍ່ກັບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາ ໃນລະດູແລ້ງ. ສປປ ລາວ ຊີ້ ແຈ້ງວ່າຍັງມີອີກສອງສາຍນໍ້າຄື: ຮູສາດຳ ແລະ ຮູຊ້າງເຜືອກ ທີ່ສາມາດຖືກນຳໃຊ້ເປັນເສັ້ນທາງໃຫ້ປາ ຍົກຍ້າຍຖິ່ນ ທົດແທນໃຫ້ແກ່ລຳນໍ້າຮູສາທິງໄດ້.

ຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນຂອງກຳປູເຈຍ ໄດ້ສະແດງຄວາມເປັນທ່ວງຕໍ່ກັບຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນທັນທີຕໍ່ກັບເຂດຕ່າງໆຂອງກຳປູເຈຍ ທີ່ຢູ່ລຸ່ມລຳນໍ້າ.

ທ່ານ ເຕ ນາວຸດ, ຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນກຳປູເຈຍ ກ່າວວ່າ: “ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຫັນວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ສົມບູນແບບ ແລະ ການສຶກສາຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ກໍ່ບໍ່ກວມລວມເອົາປັນຫາຂ້າມແດນຕ່າງໆຢູ່ໃນປະເທດອື່ນ ເຊັ່ນ: ປັນຫາທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຢູ່ກຳປູເຈຍ”. ທ່ານ ຍັງໄດ້ກ່າວຕື່ມອີກວ່າ: “ຖ້າວ່າລຳນ້ຳສາຍອື່ນທີ່ມາທົດແທນ (ສຳລັບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາ) ຫາກບໍ່ເປັນໄປຕາມການທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ນັ້ນ, ເຂື່ອນດັ່ງກ່າວ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຖົງຄວາມຫມັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການຂອງກຳປູເຈຍ”.

ປະເທດໄທ ກໍ່ສະແດງທັດສະນະແບບດຽວກັນ ດ້ວຍການສະແດງຄວາມເປັນຫ່ວງຕໍ່ກັບຄວາມອາດສາມາດໃນການດຳເນີນງານຂອງສາຍນໍ້າສາຍອື່ນທີ່ມາທົດແທນ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຂໍຄຳປຶກສາຈາກບັນດາປະເທດສະມາຊິກຕື່ມອີກ ເພື່ອຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຕໍ່ກັບປັນຫາດັ່ງກ່າວ ແລະ ປັນຫາອື່ນໆ ກ່ອນທີ່ໂຄງການດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຄະນະຜູ້ແທນຂອງໄທ ກ່າວວ່າ: “ຝ່າຍໄທ ຂໍແນະນຳວ່າ ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງໃຫ້ມີການໃຫ້ຄຳປຶກສາກັນຕື່ມ ເພື່ອໃຫ້ມີການປຶກສາຫາລືກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ຖືຫຸ້ນ ແລະ ຝ່າຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ”.

ຄະນະຜູ້ແທນ ຫວຽດນາມ ກໍ່ມີທັດສະນະທີ່ເປັນຫ່ວງ ຕໍ່ກັບຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການປ່ຽນແປງຂອງກະແສນໍ້າ ແລະ ການຕົກຕະກອນ.

ທ່ານ ດຣ. ເລ ດຶກ ຈູງ, ຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນ ຫວຽດນາມ ກ່າວວ່າ: “ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃຫ້ທັດສະນະວ່າ ມັນຈະສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫນັກຫນ່ວງຕໍ່ກັບການປະມົງ. ຍົກຕົວຢ່າງ: ລຳນ້ຳທີ່ປັບປ່ຽນໃຫມ່ສຳລັບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາຢູ່ຕົ້ນລຳນ້ຳ ອາດບໍ່ສາມາດທົດແທນລຳນ້ຳ ຮູສາທິງ ໃນປະຈຸບັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ທີ່ເກີດຈາກການສູນເສຍທາງການປະມົງ”.

ແຕ່ວ່າ ຄະນະຜູ້ແທນຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງຍືນຍັນ ແລະ ກ່າວວ່າຂັ້ນຕອນຂອງການແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ແມ່ນຂັ້ນຕອນທີ່ເໝາະສົມແລ້ວ ໃນການແຈ້ງໃຫ້ແກ່ປະເທດອື່ນໆຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ເຊິ່ງພວກເຂົາ ກ່າວວ່າ ເຂື່ອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ແມ່ນເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ຢູ່ຕາມລຳແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ. ຝ່າຍ ລາວ ກ່າວຕື່ມວ່າ: ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະນຳໃຊ້ພຽງແຕ່ 15% ຂອງກະແສແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບທັງໝົດຕໍ່ກັບການໄຫລວຽນຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ທ່ານ ດຣ. ດາວວົງ ພອນແກ້ວ, ຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນ ສປປ ລາວ ກ່າວວ່າ: “ຮູສາທິງ ແມ່ນລຳນ້ຳຕົ້ນຕໍຂອງການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານໃນລະດູແລ້ງ, ແຕ່ວ່າໃນຄວາມເປັນຈິງນັ້ນ ຍັງມີອີກຫລາຍລຳນ້ຳ ທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ກັບການຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາໃນລະດູຝົນ ແລະ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ກໍ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ: ລຳນ້ຳອື່ນ ກໍ່ສາມາດຖືກປັບປ່ຽນ ເພື່ອປັບປຸງການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ໄດ້ທັງສອງຊ່ອງທາງໃນຕະຫລອດປີ”. ທ່ານ ຍັງກ່າວຕື່ມອີກວ່າ: “ສປປ ລາວ ໄດ້ດຳເນີນການຢ່າງໂປ່ງໃສ ແລະ ເຮັດທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ກຳນົດໄວ້ພາຍໃຕ້ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຂອງສັນຍາແມ່ນໍ້າຂອງສະບັບປີ 1995”.

ກອງປະຊຸມວາລະພິເສດຂອງຄະນະກຳມາທິການຮ່ວມໃນມື້ນີ້ ໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາບັນດາສະມາຊິກຂອງ JC, ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສຈາກປະເທດສະມາຊິກທັງສີ່ປະເທດ ແລະ ສະມາຊິກອາວຸໂສຂອງກອງເລຂາ MRC.

ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບໂຄງການດອນສາທິງ ແລະ ເອກະສານແຈ້ງໃຫ້ຊາບຂອງ ສປປ ລາວ, ກະລຸນາເຂົ້າໄປເບິ່ງໄດ້ທີ່: <http://www.mrcmekong.org/news-and-events/news/lao-pdr-submits-notification-on-don-sahong-hydropower-project/>

ຫມາຍເຫດຈາກບັນນາທິການ:

MRC ເປັນອົງການສາກົນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບການຮ່ວມມື ເພື່ອຄຸ້ມຄອງອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ເຊິ່ງປະເທດສະມາຊິກປະກອບດ້ວຍກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ຄະນະກຳມາທິການດັ່ງກ່າວນີ້ ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນມາ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການ ດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ແມ່ນອົງການທີ່ອອກລະບຽບການ ຫລື ອົງການຂ້າມຊາດໃດໜຶ່ງ.

ເພື່ອກ້າວຂ້າມສິ່ງທ້າທາຍດັ່ງກ່າວນີ້, ຄະນະກຳມາທິການ ໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງທຸກຂົງເຂດ ລວມມີການປະມົງແບບ ຍືນຍົງ, ການກຳນົດກາລະໂອກາດດ້ານກະສິກຳ, ການເກັບຮັກສາສິດເສລີພາບຂອງການພາທາງ, ການຄຸ້ມຄອງໄພ ນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ການອະນຸລັກລະບົບນິເວດທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງຄຳນຶງເຖິງບັນດາຜົນກະທົບໃນ ອະນາຄົດ ທີ່ອາດເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມທີ່ຮຸນແຮງກວ່າເກົ່າ, ໄພແຫ້ງແລ້ງທີ່ແກ່ຍາວເວລາອອກໄປ ແລະ ລະດັບນໍ້າທະ ເລ ທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບອາກາດ. ໃນການໃຫ້ຄຳແນະນຳນັ້ນ, ທາງ ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ MRC ແນ່ໃສ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຈລະຈາກັນໃນວົງກວ້າງ ລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ອົງການສັງຄົມຕ່າງໆ.

ກອງເລຂາ MRC ໄດ້ສະໜອງການບໍລິການດ້ານວຽກງານບໍລິຫານ, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ດ້ານເຕັກນິກ ແກ່ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ. ກອງເລຂາ ຍັງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຈັດກອງປະຊຸມລະດັບພາກພື້ນ ໃຫ້ແກ່ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນຮ່ວມກັນ, ການປະສານງານ ແລະ ການຮ່ວມມືກັນ. ທາງກອງເລຂາ ຍັງເຮັດວຽກຢ່າງໄກ້ຊິດກັບບັນດາອົງການຜູ້ປະສານງານຈາກສີ່ປະເທດ ສະມາຊິກ ເຊັ່ນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງແຫ່ງຊາດ (NMCs) ແລະ ໜ່ວຍງານອື່ນໆຈາກປະເທດ ສະມາຊິກ. ປະຈຸບັນນີ້, ປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນ ຈີນ ແລະ ສະຫະພາບ ມຽນມາ ກໍ່ໄດ້ເຂົ້າເປັນຄູ່ ຮ່ວມເຈລະຈາກັບ ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ MRC ແລ້ວ.

ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ກະລຸນາຕິດຕໍ່:

ທ່ານ ສຸລະສັກ ກ້າທານ, ພະນັກງານຕິດຕໍ່ສື່ສານ, ສຳນັກງານກອງເລຂາ ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ໂທ: +856 20 555 28726

ອີເມວ: Surasak@mrcmekong.org